

Name: _____

Class: _____

Section: _____

Date: __/__/__

Marks: __/100

વિક્રમ સારાભાઈ

Vikram Sarabhai • Std 5 Reading • Scientific

ISRO ના પિતા • Medium level

~150 words

35 min

8 Exercises

100 marks

પાઠ વાંચો (Read the Passage)

ડૉ. વિક્રમ સારાભાઈ નો જન્મ ૧૨ ઓગસ્ટ ૧૯૧૯ ના રોજ અમદાવાદ માં થયો. તેમના કુટુંબ ઉદ્યોગપતિ હતાં. તેમના માતા સરલાદેવી ગાંધીજી ના નજીક ના સહયોગી હતા. સારાભાઈ બાળપણ થી જ વિજ્ઞાન ના શોખીન હતા. તેમણે કેમ્બ્રિજ યુનિવર્સિટી થી ભૌતિક વિજ્ઞાન માં ડોક્ટરેટ મેળવી. તેઓ કોસ્મિક રે પર સંશોધન કરતા. સારાભાઈ ને લાગ્યું કે ભારત માં વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી જરૂરી. તેમણે ૧૯૪૭ માં PRL (Physical Research Laboratory) અમદાવાદ માં શરૂ કરી. ૧૯૬૨ માં તેમણે INCOSPAR બનાવી - જે પછી ISRO બન્યું. તેઓ ISRO ના પ્રથમ ચેરમેન બન્યા. તેમણે કહ્યું - "ભારત ને રોકેટ + ઉપગ્રહ બંને જોઈએ - ગરીબી દૂર કરવા." ૧૯૭૫ માં ISRO એ "આર્યભટ્ટ" - ભારતનો પ્રથમ ઉપગ્રહ - છોડ્યો. પણ સારાભાઈ ૧૯૭૧ માં મૃત્યુ પામ્યા - આર્યભટ્ટ જોવા ન મળ્યો.

શબ્દાવલી (Vocabulary) - 10 શબ્દો

#	Gujarati	Phonetic	English
1	ઉદ્યોગપતિ	<i>udyogpati</i>	Industrialist
2	સહયોગી	<i>sahyogi</i>	Associate
3	ડોક્ટરેટ	<i>doctorate</i>	Doctorate
4	કોસ્મિક રે	<i>cosmic ray</i>	Cosmic Ray
5	સંશોધન	<i>sanshodhan</i>	Research
6	પ્રયોગશાળા	<i>prayogshala</i>	Laboratory
7	ઉપગ્રહ	<i>upgrah</i>	Satellite
8	રોકેટ	<i>rocket</i>	Rocket
9	ગરીબી	<i>garibi</i>	Poverty
10	ચેરમેન	<i>chairman</i>	Chairman

પાઠ નો બોધ (Moral of the Story)

મહાન કાર્ય નો ફળ બીજાને - સ્વાર્થ વગર સેવા.

Topic: ISRO ના પિતા

Genre: Scientific • Difficulty: Medium

આ પાઠ માં વિક્રમ સારાભાઈ વિશે જાણીશું.

Exercise 1: પ્રશ્નો (Comprehension Questions) 12 marks • 10 min**1 Q. ક્યાં જન્મ્યા?**

A: _____

(Expected: અમદાવાદ માં)

2 Q. ક્યા વિષય માં ડોક્ટરેટ?

A: _____

(Expected: ભૌતિક વિજ્ઞાન)

3 Q. PRL ક્યાં?

A: _____

(Expected: અમદાવાદ માં)

4 Q. કયું સંગઠન?

A: _____

(Expected: INCOSPAR (પછી ISRO))

5 Q. પ્રથમ ઉપગ્રહ નામ?

A: _____

(Expected: આર્યભટ્ટ)

6 Q. ક્યારે મૃત્યુ?

A: _____

(Expected: ૧૯૭૧ માં)

2 MCQ - Multiple Choice 5 marks • 4 min**Q1. ક્યાં જન્મ્યા?**

- (a) આર્યભટ્ટ
(c) અમદાવાદ માં

- (b) INCOSPAR (૫૯૧ ISRO)
(d) અમદાવાદ માં

Q2. ક્યા વિષય માં ડોક્ટરેટ?

- (a) ભૌતિક વિજ્ઞાન
(c) આર્યભટ્ટ

- (b) INCOSPAR (૫૯૧ ISRO)
(d) ૧૯૭૧ માં

Q3. PRL ક્યાં?

- (a) અમદાવાદ માં
(c) આર્યભટ્ટ

- (b) ૧૯૭૧ માં
(d) અમદાવાદ માં

3 સાચું/ખોટું (True/False) 5 marks • 4 min

1. અમદાવાદ માં જન્મ્યા.

T F

2. PRL દિલ્હી માં.

T F

3. ISRO ના પ્રથમ ચેરમેન.

T F

4. આર્યભટ્ટ ૧૯૭૫.

T F

5. આર્યભટ્ટ જોયું.

T F

4 શબ્દાર્થ જોડો (Match Word-Meaning) 5 marks**Gujarati**

1. ઉદ્યોગપતિ

2. સહયોગી

3. ડોક્ટરેટ

4. કોસ્મિક રે

5. સંશોધન

English

A. Research

B. Cosmic Ray

C. Doctorate

D. Associate

E. Industrialist

5 સારાંશ લખો (Write Summary) 5 marks

આ પાઠ નો ૩ વાક્ય નો સારાંશ લખો:

શું તમે જાણો છો? (Did You Know?)

- ! આ પાઠ "વિક્રમ સારાભાઈ" Scientific category નો છે.
- ! આ વાર્તા આપણને "ISRO ના પિતા" શીખવે છે.
- ! આવી similar વાર્તાઓ બાળકો ને inspire કરે છે.

સામાન્ય ભૂલો (Common Mistakes)

✗ પાઠ ઝડપથી વાંચવો	✓ ધીમે વાંચો + સમજો
✗ Vocabulary skip કરવી	✓ દરેક શબ્દ સમજો
✗ Q&A યાદ રાખવી	✓ સમજો, માત્ર memorize ન કરો

Cross-Curricular Connections

- > **Science:** વૈજ્ઞાનિક પ્રયોગો
- > **Math:** સંખ્યા + ગણતરી
- > **Technology:** ટેકનોલોજી

Bonus Challenge (+5 marks)

આ પાઠ ના main character ની જગ્યાએ તમે હોત તો કેવી રીતે react કરત? ૫ વાક્ય માં લખો.

ચર્ચા પ્રશ્નો (Discussion Questions)

- Q1.** Space technology ગરીબી દૂર કેવી રીતે કરે?
- Q2.** આ પાઠ માં તમને કયો ભાગ સૌથી interesting લાગ્યો?
- Q3.** આ topic માટે તમે વધારે શું જાણવા માગો?

Project Ideas (Extended Learning)

- P1:** આ topic (વિક્રમ સારાભાઈ) વિશે ૫ વાક્ય નો essay લખો.
- P2:** આ વાર્તા ની drawing/painting કરો.
- P3:** આ વાર્તા ની timeline (time-line) બનાવો.

Reading Recommendations

NCERT Std 5 Gujarati textbook

"વિક્રમ સારાભાઈ" વિશે વધારે online articles

balgujarati.com/std5/reading/

Self-Evaluation Rubric

Criteria	Excellent	Good	Avg	Need Practice
Reading Speed	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1
Understanding	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1
Vocabulary	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1
Q&A Skills	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1

✓ ANSWER KEY - All Exercises

Exercise 1 - Q&A (12 marks):

1. અમદાવાદ માં
2. ભૌતિક વિજ્ઞાન
3. અમદાવાદ માં
4. INCOSPAR (પછી ISRO)
5. આર્યભટ્ટ
6. ૧૯૭૧ માં

Exercise 4 - Match (5 marks):

1. 1 → E (Industrialist)
2. 2 → D (Associate)
3. 3 → C (Doctorate)
4. 4 → B (Cosmic Ray)
5. 5 → A (Research)

Exercise 2 - MCQ (5 marks):

1. Q1 → (c) અમદાવાદ માં
2. Q2 → (a) ભૌતિક વિજ્ઞાન
3. Q3 → (a) અમદાવાદ માં

Exercise 3 - T/F (5 marks):

1. 1. True
2. 2. False
3. 3. True
4. 4. True
5. 5. False

Exercise 5 - Summary (5 marks):

(Personal - any correct summary)

Sample idea: પાઠ માં main events અને moral cover કરો.

Total: 32 marks + Bonus 5 = 37 (Self-Eval: 16 separate)

Reading Tips (વાંચન યુક્તિ)

- પ્રથમ વખત - ઝડપથી વાંચો (skim) - overview માટે
- બીજી વખત - ધીમે વાંચો - સમજવા માટે
- ત્રીજી વખત - main points underline કરો
- દરરોજ ૧ પાઠ વાંચો - ૩૫ દિવસ માં બધાં complete

PRO TIPS (પેરન્ટ્સ + ટીચર્સ માટે)

- બાળક સાથે પાઠ ની ચર્ચા કરો - એ સમજ વધારે
- મુશ્કેલ શબ્દો બાજુ માં લખો - vocabulary list
- દરરોજ ૧૫-૨૦ મિનિટ વાંચન જરૂરી
- પાઠ થી મળતો બોધ life માં apply કરો

CERTIFICATE OF COMPLETION**સફળતા પ્રમાણપત્ર**

This is to certify that

(Student Name)

has successfully completed

વિક્રમ સારાભાઈ (Vikram Sarabhai)

Std 5 Reading - Scientific • GSEB Aligned

Parent / Guardian

Teacher / Date